

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı

Konu	: Özürlülük verileri
Yer	: 125 Nolu Toplantı Salonu
Tarih/Saat	: 05.03.2014 – 14:00-15:45
Gündem	: 1. ASPB talepleri 2. NKA özürlülük verileri

Görüşülen Konular ve Alınan Kararlar:

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (EYHGM) temsilcileri tarafından kendi mevcut işlerine ilişkin bilgi verilmiş, özürlülük verisi kapsamında TÜİK'ten taleplerini aktarmışlardır.

1. EYHGM bünyesindeki idari kayıtlara dayalı Ulusal Özürlüler Veritabanının geliştirilmesine yönelik olarak; EYHGM koordinasyonunda ve paydaş kurumlar olan TÜBİTAK ve Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen teknik projeler hakkında genel bilgilendirmede bulunulmuş ve gelinen son aşama özetlenmiştir. Sağlık Bakanlığı tarafından tüm ülke genelinde kullanılmakta olan Sağlık-net Sistemi aracılığıyla, özürlü raporlarının Ulusal Özürlüler Veritabanına transfer işlemlerinin devam etmekte olduğu ve bu sürecin 3 ay içerisinde tamamlanacağı belirtilmiştir. Ancak; elektronik ortamda tutulmayan ve arşiv niteliği taşıyan özürlülük belgelerinin sisteme aktarılamadığı, bu tür kayıtların sisteme girilebilmesi için engelli bireyin tekrar muayeneye gelmesi gerektiği, bunun zaman alacağı, hatta bazı kişilerin yeni muayeneye ihtiyaç duymayarak sisteme hiç girmeyebileceği aktarılmıştır. En büyük sorunun özür türü ve derecesinin belirlenmesi olduğu, kişilerin birden fazla özür türü olabileceği gibi tam teşhis konulamayan durumlar olabildiği de belirtilmiştir. Bu bilgileri sisteme doktorların girdiği, mevcut işler arasında aktarımda aksamalar olabildiğinin de altı çizilmiştir. Bu sorunlar (kapsam eksikliği, özür türü ve derecesinin belirlenerek kaydedilmesi) kapsamında idari kayıtlarla kurulacak veri tabanının yeterli olmayacağını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra; önümüzdeki 2-3 yıllık dönemin sonunda yürütülen teknik çalışmalar ile veritabanının sadece %70'lik bölümünün güncelleneceğini ve kapsam eksikliği sorununun devam edeceğini ifade etmişlerdir.
2. NKA özürlülük verilerinden gelen değerlerin onlar için uygun olduğunu, Washington Grup soru setinin yeterli olduğunu vurgulamışlardır. Bu sonuçların kendi üst yönetimlerine ve halka duyurulmasını, daha fazla tanıtım yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, yayınlanan tablolar dışında daha detaylı tabloların kendileri ile paylaşılıp paylaşılamayacağını öğrenmek istediklerini dile getirmişlerdir. Bu kapsamda TÜİK tarafından;
 - a. NKA çalışması sonuçlarının zaten Basın Duyurusu ile halka duyurulduğu, yayının Ağustos 2013'te çıkarıldığı, ancak "Türkiye'de Engellilik" gibi konuyla ilgili çalışmaların aktarılacağı bir sunumun yapılabilirliğinin üst yönetim ile paylaşılarak kendilerine dönüş yapılacağı,
 - b. ASPB web sayfasında, NKA sonuçlarının duyurulmasına yönelik bir link'e yer verilmesi talebinin uygun olabileceği,

- c. Özürlü nüfusun belirlenmesinde kronik rahatsızlığı olup en az 1 faaliyet türü için çok zorlanıyorum veya hiç yapamıyorum diyen kişilerin belirlenmesi talebine yönelik olarak kronik rahatsızlık değişkeninin kullanılamayacağı,
 - d. En az bir engeli olan nüfus kapsamında özellikle bina ve konut değişkenleri ile işgücü (iş arama kanalı, işgücüne dahil olmama nedeni) ve göç durumuna yönelik daha fazla çapraz tablonun hazırlanarak yapılacak anlamlılık kontrolleri sonrasında kendileri ile paylaşılabilceği,
 - e. Evde bakım hizmeti alan kişilerin gerçekte beyanlarının nasıl olduğu ve ev sahiplik durumunun belirlenmesi için bu kişilerin kimlik bilgileri verildiği takdirde, NKA verisi ile eşleştirme yapılarak çakışma oranının talep edilmesine ilişkin olarak gizlilik kapsamında üst yönetimin görüşünün alınması gerektiği aktarılmıştır.
3. Oluşturulacak veri tabanının sorunları kapsamında TÜİK tarafından yapılan mevcut hanehalkı çalışmalarından birine (HİA, YMA, GYK vb.) özür lülük modülü eklenerek özür türü ve derecesine yönelik detaylı bilgi edinilmesi yönünde talepleri olmuştur. Buna ilişkin olarak,
- a. Teknik olarak bunun mümkün olamayacağı,
 - b. Özür lülük sorularının alanda anketör aracılığı ile derlenmesi konusunda yaşanan olumsuz tecrübeler olduğu, aslında bu tür bilgilerin sosyal hizmetler uzmanı ve/ veya doktorlar eşliğinde derlenmesi gerektiği,
 - c. Kitlesi belli olmayan ve nadir olay olarak tanımlanan özür lü nüfusun ve özelliklerinin belirlenmesi için oluşturulacak veri tabanının gerek güncelliğın sağlanması gerekse diğer idari kayıtlarla eşleştirilerek medeni durum, eğitim durumu, işgücü durumu gibi bilgilerin TC kimlik numarası kullanılarak elde edilebileceği,
 - d. Özür türü ve derecesi için, kurulacak veri tabanının çerçeve olarak kullanılarak detaylı bir örneklem araştırması yapılabileceği belirtilmiştir.
4. Özür lü nüfusun özelliklerinin belirlenmesi kapsamında idari kayıtların kullanılması konusunda DEİD'de proje kapsamında birlikte çalışılan uzman Eric Schulte Nordholt'tan da gerekirse destek alınabileceği belirtilmiştir.
5. TÜİK Basın Odasında özür lü nüfusa ilişkin Highlight hazırlanabileceği hususunun görüşüleceği aktarılmıştır.

Şebnem BEŞE CANPOLAT
Daire Başkan V.

Ek: Katılımcı Listesi (1 sayfa)

Katılımcı Listesi

Toplantı Tarihi: 05/03/2014

S.NO	ADI VE SOYADI	DAİRESİ/GRUBU	GÖREVİ	İMZASI
1.	Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT	DEİD	Daire Başkanı	
2.	Cengiz ERDOĞAN	SSİD	Daire Başkanı	
3.	Tayyar KUZ	ASPB	Daire Başkanı	
4.	Metin Aytaç	DEİD-NGİG	İstatistikçi	
5.	Eda Evin AKSU	DEİD-NGİG	TÜİK Uzmanı	
6.	Işıl TUNACAN	SSİD- SSKİG	TÜİK Uzmanı	
7.	Mehmet ÖZMEN	SSİD- SSKİG	TÜİK Uzmanı	
8.	Mert Tunga EKENCİ	ASPB-EYHGM	ASP Uzman Yrd.	
9.	Dr. Tuğçe ÇEREZCİ	ASPB	Uzman	
10.	Gönül SERİN	SSİD- SSKİG	İstatistikçi	